

Souhrnná výzkumná zpráva o postupu prací a dosažených výsledcích za období 2019–2021 (Vsouhrn)

Název výzkumného projektu:

**Hodnocení a řízení pracovních rizik na zdravotnických pracovištích
v kontextu protiepidemických opatření**

Číslo výzkumného úkolu:

06-2020-VÚBP

Hlavní řešitel:

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i.

Spoluřešitel:

Hartmann – RICO a.s.

Období (rok / měsíce):

1/2019 – 12/2021

Odborný garant MPSV:

Mgr. Bc. Lucie Kyselová

©2021

Tento výsledek byl finančně podpořen z institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na léta 2018–2022 a je součástí výzkumného úkolu 06-2020-VÚBP Hodnocení a řízení pracovních rizik na zdravotnických pracovištích v kontextu protiepidemických opatření, řešeného Výzkumným ústavem bezpečnosti práce, v. v. i., ve spolupráci s HARTMANN – RICO a.s., v letech 2019–2021.

Obsah

1. Cíle výzkumného úkolu.....	3
2. Postup řešení výzkumného úkolu.....	3
2.1 Fáze první.....	3
2.1.1 Rekognoskace nastavení hodnocení a řízení pracovních rizik ve zdravotnických zařízeních s ohledem na možnost vzniku epidemie.....	3
2.1.2 Rešerše právních předpisů.....	4
2.1.3 Rešerše literatury	5
2.1.4 Rešerše akademických prací	5
2.1.5 Rešerše dokumentace ústředního krizového štábu.....	6
2.2 Fáze druhá.....	6
2.2.1 Řešení výzkumného úkolu spoluřešitelem	7
3. Dosažené výsledky.....	9
4. Zdroje informací.....	9
5. Seznam příloh	13

1. Cíle výzkumného úkolu

Cílem výzkumného úkolu bylo analyzovat současný stav nastavení hodnocení a řízení pracovních rizik ve zdravotnických zařízeních s ohledem na možnost vzniku epidemii onemocnění a navrhnout možné změny systému, souvisejících předpisů a norem, dále pak doporučení pro zaměstnavatele. Tento výzkumný úkol bude řešen ve spolupráci s vybraným odborným subjektem v dané problematice.

2. Postup řešení výzkumného úkolu

Práce na projektu byly rozděleny do dvou fází.

2.1 Fáze první

2.1.1 Rekognoskace nastavení hodnocení a řízení pracovních rizik ve zdravotnických zařízeních s ohledem na možnost vzniku epidemie

V rámci zahájení a přípravné fáze projektového výzkumu Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, v. v. i., zaměřeného na Hodnocení a řízení pracovních rizik na zdravotnických pracovištích v kontextu protiepidemických opatření byla oslovena vybraná zdravotnická zařízení, a to průřezově se snahou o výběr celorepublikového rozmístění a se zohledněním různých forem zřizovatelů a vlastníků (fakultní nemocnice, krajské nemocnice, státní subjekty).

Cílem oslovení zdravotnických zařízení bylo získání podkladů pro analýzu současného stavu nastavení hodnocení a řízení pracovních rizik ve zdravotnických zařízeních s ohledem na možnost vzniku epidemie. Ve vazbě na získané výstupy bylo potenciálně možno navrhnout možné změny systému, souvisejících předpisů a norem, dále pak vytvořit doporučení pro zaměstnavatele. Iniciativou pro oslovení zdravotnických zařízení byla snaha o získání průřezového náhledu na variantní řešení problematiky s provedením následné analýzy současného stavu.

2.1.2 Rešerše právních předpisů

V další fázi projektových prací bylo nutné komplexně rekognoskovat právní prostředí s širším přesahem do prostoru celého právního řádu České republiky, a to za využití právních informačních systémů i odborné literatury. Souborný sumář právních předpisů obsahuje prameny práva různé právní síly od imanentních součástí ústavního pořádku a polylegální Ústavy in largo sensu (Ústava, LZPS, ústavní zákony), přes zákony, prováděcí právní předpisy (vyhlášky ministerstev a nařízení vlády) až k četným nelegislativním dokumentům, metodickým pokynům a koncepčním či strategickým materiálům.

Následně byl soubor právních i neprávních materiálů rozdělen do dílčích segmentů. Nosnou část tvoří právní předpisy a materiály pro oblast tzv. krizové legislativy včetně právních předpisů pro ochranu obyvatelstva. Další skupinu lze souborně označit jako zdravotní či medicínské právo. Soubor obsahuje předpisy z oblasti epidemiologie, ochrany veřejného zdraví, zdravotnických služeb, zahrnuje literaturu k problematice infekčních nemocí, hygieny, jakož i oblasti očkování apod.

Dále byl získán soubor certifikovaných metodik, metodických doporučení, metodických návodů, metodických opatření, standardů a pokynů publikovaných zpravidla ve věstníku Ministerstva zdravotnictví České republiky.

Současně sledujeme dynamickou a více než četnou produkci v oblasti krizových opatření na úrovni Usnesení vlády České republiky, kterými vláda v souladu s čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů, vyhláší pro území České republiky z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru (označovaný jako SARS CoV-2) na území České republiky nouzový stav, a to ve smyslu § 5 a § 6 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro řešení vzniklé krizové situace.

Obdobně se zaměřujeme i na publikovaná mimořádná opatření (opatření obecné povahy) dle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zejména ve smyslu § 69 upravující mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku.

2.1.3 Rešerše literatury

Návaznou fází projektových prací bylo systematické rešeršování dostupné odborné literatury a odborných časopisů, zejména právního a zdravotnického zaměření. Rešerše literárního zázemí projektové oblasti reflektuje zejména aktuální publikace, jakož i základní vědecká díla pro danou oblast považovaná za páteřní. Opětovně literaturu dělíme do ucelenějších bloků, kdy první se zaměřuje na literární základnu krizového řízení, ochrany obyvatelstva, ekonomiku a legislativu krizových stavů a hospodářských opatření pro krizové stavy, bezpečnostní a krizový management, integrovaný záchranný systém, řízení bezpečnosti a kritickou infrastrukturu.

Další fragmentární výseč obsahuje publikace zaměřené na epidemiologickou oblast a problematiku, kam řadíme literaturu epidemiologickou, imunologickou, dále literaturu pro oblast pandemií (aviární influenzy, SARS, chřipkových onemocnění a dalších nákaz). Epidemiologická problematika je pojímána i v rovině metodologie, statistické analýzy epidemiologických dat. Soubor literatury rovněž obsahuje počiny řešící problematiku krizové připravenosti a řízení rizik ve zdravotnictví a hygieny. Ucelený soubor představuje literární základna zdravotnického a medicínského práva včetně pandemického plánu České republiky.

Posledním rešeršním blokem je literatura z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se zaměřením na osobní ochranné pomůcky, osobní ochranné pracovní pomůcky nebo na oblast ochrany dýchacích cest (masky, roušky).

2.1.4 Rešerše akademických prací

Vzhledem k nepříliš pestré paletě literárních počinů a odborných článků lze považovat za vhodné i nahlédnutí do prostoru akademických počinů studentů vysokých škol. Při průzkumu této oblasti byl získán dostatek často velmi zajímavých bakalářských, magisterských, diplomových, rigorózních i doktorandských disertačních prací. Obecně zaměřených diplomových prací byly sebrány cca čtyři desítky s potenciálem na rozšíření souboru. Nad rámec uvedeného se objevily první akademické počiny v oblasti koronavirové

problematiky, dále bylo získáno cca 20 prací pro oblast nemoci z povolání a o něco méně počinů v rovině BOZP a osobních ochranných pomůcek včetně pracovních.

2.1.5 Rešerše dokumentace ústředního krizového štábu

Od září 2020 se podařilo získat přístup k dokumentaci ústředního krizového štábu, kterou kontinuálně archivujeme pro případné využití, které je však omezeno charakterem a ochranou předmětných podkladů. Krom možnosti evaluovat činnost ústředního krizového štábu je možné získávat podnětné informace v oblasti OOP, OOPP včetně systému distribuce, metodické materiály, návody a doporučení.

Cenné jsou i pravidelné analytické briefingy epidemiologické situace tvořené Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS ČR), který je organizační složkou státu, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví. Podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, je ÚZIS ČR správcem Národního zdravotnického informačního systému (NZIS).

2.2 Fáze druhá

Na základě výše uvedeného byl zvolena jiná metodika. Byl zpracován návrh dotazníku, který bude distribuován mezi zdravotnický personál. Dotazník se bude týkat připravenosti zaměstnavatelů v oblasti poskytování OOPP, a to zejména ve vazbě na krizový stav v nemocničních zařízeních, který nastal v důsledku epidemie onemocnění covid-19. Výsledky dotazníkového šetření by měly být podkladem pro výstup O – návrhy pro úpravu, doplnění vybraných předpisů a norem. V rámci tohoto výstupu je v teoretické části nutné počítat s omezenými zdroji informací, neboť některé informace týkající se návrhu změn legislativy jsou hlavní řešitelce sdělovány jako informace, o kterých je nutné zachovat mlčenlivost. Dílčím cílem je získání informací z dotazníkových šetření ohledně poskytování osobních ochranných prostředků zejm. respirátorů a roušek (ústenek) v rámci BOZP zdravotnickému a pomocnému personálu při poskytování zdravotní a sociální péče.

Hlavním cílem je vypracování návrhů na zlepšení situace a zamezení opakování chyb a shromáždění nových námětů v oblasti BOZP ze strany zdravotnického personálu.

Je velmi nesnadné odhadnout, v jaké fázi boje s nově vzniklou zákeřnou nemocí se nyní nacházíme. Lze pouze předpokládat a doufat, že s možností vakcinace, přijde brzy i snížení počtu hospitalizovaných pacientů v těžkém stavu na tzv. covidových jednotkách a tyto se postupně navrátí k tak potřebné péči o nemocné např. po chirurgických, kardiologických či ortopedických operacích a k běžnému provozu interních a všech odborných ambulancí. Určitě se však jeví jako racionální záměr zhodnocení dosavadních zkušeností s novou situací a nastavení potřebných nových parametrů a případné úpravy legislativy.

Metodika

V první fázi se jednalo o vypracování návrhu tří druhů elektronických dotazníků. Forma elektronického anonymizovaného dotazníku byla zvolena jako nejvhodnější pro oslovení jednotlivých skupin zdravotníků. Zároveň se jeví tento způsob sběru dat jako efektivní z uživatelského hlediska, kdy lze prostřednictvím zaslání odkazu odpovědět v relativně krátkém čase na požadované dotazy. Otázky jsou v každém typu dotazníku cíleny na danou skupinu, ale zároveň jsou formulovány tak, aby bylo možno porovnat a vyhodnotit vnímání dané problematiky u skupin vzájemně mezi sebou. Výstup dotazníkového šetření, které by mělo dle možností a ochoty respondentů obsáhnou všechny lékařské, zdravotnické a pomáhající profese, bude podkladem pro zhodnocení a zapracování nových návrhů a postupů při ochraně bezpečnosti práce a také např. případných úprav jednotlivých „Krizových plánů“. V neposlední řadě je zde dán prostor k vyjádření mladé generaci zdravotnických profesí a to studentům.

2.2.1 Řešení výzkumného úkolu spoluřešitelem

Společnost HARTMANN-RICO a.s. řešila v projektu Hodnocení a řízení pracovních rizik na zdravotnických pracovištích v kontextu protiepidemických opatření tři úkoly:

1. Zjistit, jak jsou v současné době hodnocena a řízena rizika v nemocnicích, zejména onemocnění přenosnou infekcí ve spojitosti s koronavirovou pandemií, ze strany pracovníků BOZP. (Dále označeno jako Průzkum 1)
2. Zjistit, jak jsou nebo byla prováděna opatření k bezpečnosti a ochraně zdraví pracovníků v nemocnicích, zejména ve spojitosti s koronavirovou pandemií. (Dále označeno jako Průzkum 2)
3. Vytvoření příručky Praktické zásady používání osobních ochranných pracovních prostředků, ve které se použijí výstupy a závěry z provedených Průzkumů 1 a 2.

Pro Průzkum 1 byli vybráni jako respondenti pracovníci nemocnic odpovědní za bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Na otázky v elektronickém dotazníku odpovídali sami, bez přítomnosti tazatelů. Tento průzkum zjišťoval, jakým způsobem jsou ošetřena a řízena rizika onemocnění personálu přesnou infekcí. Konkrétně jak se provádí analýza, hodnocení a vyhledávání těchto rizik, jakým způsobem se vytvářejí a implementují opatření ke snížení rizik, a jak jsou zaměstnanci o těchto rizicích informováni. Všechny otázky jsou uvedeny v dotazníku Analýza rizik pro přenos infekcí.

Odpovědi byly získány z 27 nemocnic. Všechny výsledky popisuje zpráva Výsledky Průzkumu 1 – management rizik.

Respondenty v Průzkumu 2 byli zaměstnanci nemocnic, zejména sestry a lékaři, a to jak ti, kteří pracovali přímo na pracovištích s covidovými pacienty, tak ti, kteří v přímém kontaktu s těmito pacienty nebyli. Stejně jako v Průzkumu 1 odpovídali respondenti samostatně na otázky v elektronickém dotazníku. V průzkumu se zjišťovalo, jaké informace o používání OOPP měli zaměstnanci před vypuknutím pandemie, jak a zda je získávali v průběhu pandemie, jaké OOPP měli k dispozici či jaké chyby při používání OOPP sami pozorovali. Otázky dotazníku jsou v souboru Používání OOPP při výskytu koronaviru. Shromážděno bylo 744 vyplněných dotazníků, které se následně statisticky zpracovaly. Za velkým počtem odpovědí se skrývá i to, že 4 nemocnice použily tento dotazník k průzkumu situace o používání OOPP ve vlastní nemocnici, a proto distribuovaly dotazník mezi velký počet zaměstnanců. Celkové výsledky Průzkumu 2 jsou zaznamenány v dokumentu Výsledky Průzkumu 2 – používání OOPP. Zmíněné 4 nemocnice, které zajímala jejich vlastní situace, obdržely samostatné výsledky průzkumu, porovnané se situací v celé ČR.

O důležitosti a významnosti průzkumu svědčí to, že některé nemocnice použily výsledku ve své výroční zprávě, staly se součástí bakalářské práce nebo kladné hodnocení přínosů projektu další nemocnicí (viz soubor Reference Nemuh).

Oba průzkumy ukázaly, že prevence rizik před přenosnou infekcí a zvládnutí ochrany zdraví v průběhu koronavirové pandemie byly zvládnuty celkově dobře. Nemocnice byly připraveny, popř. velmi rychle zareagovaly na nastalou situaci a vyřešily ji. Samozřejmě se ukázaly i některé dílčí nedostatky. Mezi nejzávažnější patří nedostatek OOPP na začátku pandemie (což je však obecný problém) a nemožnost zvolit si vyhovující velikost respirátoru (na začátku pandemie).

S ohledem na výsledky získané v průzkumech a za použití odborných informací byla vytvořena praktická příručka OOPP, jejímž cílem je poskytnout všem zainteresovaným pracovníkům i všem zdravotníkům ucelené a názorné informace, jak pomocí OOPP zajistit bezpečnost a chránit zdraví před přenosnými infekcemi, nejen v době koronavirové pandemie.

3. Dosažené výsledky

1x Vsouhrn – souhrnná výzkumná zpráva s přílohami

1x O – příručka pro cílové skupiny: Covid 19 – Nemoc z povolání

1x O – brožura pro cílové skupiny: Praktické zásady používání osobních ochranných pracovních prostředků

6x Policy Brief

1x A – Podcast

4. Zdroje informací

ANTUŠÁK, Emil a Josef VILÁŠEK. Základy teorie krizového managementu. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016. 130 s. ISBN 978-80-246-3443-2.

ARNOLDOVÁ, Anna. Slovník sociálního zabezpečení. Praha: Galén, c2002. 461 s. ISBN 80-7262-175-0.

- CARROLL, Roberta (Ed.). Risk Management Handbook for Health Care Organizations: Student Edition. San Francisco: Jossey-Bass, 2009. 672 s. ISBN 978-0-470-30017-6.
- ČELEDOVÁ, Libuše a Rostislav ČEVELA. Laskavý průvodce po sociálních dávkách. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2019. 253 s. ISBN 978-80-246-4410-3.
- ČELEDOVÁ, Libuše a Rostislav ČEVELA. Výchova ke zdraví: vybrané kapitoly. Praha: Grada, 2010. 126 s. ISBN 978-80-247-3213-8.
- ČSN ISO/IEC 27005 Informační technologie – Bezpečnostní techniky – Řízení rizik bezpečnosti informací.
- FERENČÍK, Miroslav. Imunitní systém: informace pro každého. Vyd. 1. české. Praha: Grada, 2005. 236 s. ISBN 80-247-1196-6.
- FOTR, Jiří. Tvorba strategie a strategické plánování: teorie a praxe. Praha: Grada, 2012. 381 s. Expert. ISBN 978-80-247-3985-4.
- GROHAR-MURRAY, Mary Ellen a Helen R. DICROCE. Zásady vedení a řízení v oblasti ošetrovatelské péče. Praha: Grada, 2003. 317 s. ISBN 80-247-0267-3.
- HLAVÁČKOVÁ, Dana. Krizová připravenost zdravotnictví. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2007. 198 s. ISBN 978-80-7013-452-8.
- HOLAKOVSKÝ, Milan. Z maléru v benešovské nemocnici se má poučit celá republika [online]. Denik.cz, 16. ledna 2020. [cit. 2021-01-25]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/ekonomika/kyberneticka-bezoečnost-nemocnice2020.html>.
- KAFKA, Tomáš. Průvodce pro interní audit a risk management. Praha: C. H. Beck, 2009. xvii, 167 s. + 1 CD-ROM. C. H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-121-5.
- MÁČE, Miroslav. Manažerské účetnictví veřejného sektoru. Praha: Grada, 2018. 509 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-271-2003-1.
- MALÝ, Stanislav. Prevence pracovních rizik. Díl I. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2009. 118 s. ISBN 978-80-86973-76-0.
- MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2016. [cit. 2021-01-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/terminologicky-slovník-mv-verze-ke-stazeni.aspx>.
- NÁRODNÍ ÚŘAD PRO KYBERNETICKOU A INFORMAČNÍ BEZPEČNOST. Hrozba kybernetických útoků na nemocnice a jiné významné cíle ČR [online]. Národní úřad pro

kybernetickou a informační bezpečnost, 16. duben 2020. [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://nukib.cz/cs/infoservis/aktuality/1425-hrozba-kybernetickych-utoku-na-nemocnice-a-jine-vyznamne-cile-cr/>.

NOVÁKOVÁ, Iva. Zdravotní nauka: učebnice pro obor sociální činnost. 3 díl. Praha: Grada, 2012. 137 s. ISBN 978-80-247-3707-2.

NOVOTNÁ, Karolína. Nemocnice budou mít co dohánět. Čekají je operace i pracovní prohlídky [online]. © 1999–2021 MAFRA, a. s., 4. ledna 2021. [cit. 2021-01-25]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/odlozene-vykony-zdravotnictvi-koronavirus-covid.A201215_142142_domaci_knn.

PLEVOVÁ, Ilona. Management v ošetrovatelství. Praha: Grada, 2012. 304 s. Sestra. ISBN 978-80-247-3871-0.

POKORNÁ, Andrea, Dana DOLANOVÁ, Veronika ŠTROMBACHOVÁ, Petra BŮŘILOVÁ, Jana

KUČEROVÁ a Jan MUŽÍK. Management nežádoucích událostí ve zdravotnictví: metodika prevence, identifikace a analýza. Praha: Grada Publishing, 2019. 24, viii s. Sestra. ISBN 978-80-271-0720-9.

PROCHÁZKOVÁ, Dana a Josef ŘÍHA. Krizové řízení. Praha: Ministerstvo vnitra, Hasičský záchranný sbor ČR, 2004. 226 s. ISBN 80-86640-30-2.

REJZEK, Jiří. Český etymologický slovník. 2., nezměn. vyd. Voznice: Leda, 2012. 752 s. ISBN 978-80-7335-296-7.

ROZSYPAL, Hanuš. Základy infekčního lékařství. V Praze: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2015. 566 s. ISBN 978-80-246-2932-2.

ROZSYPAL, Hanuš, Michal HOLUB a Monika KOSÁKOVÁ. Infekční nemoci ve standardní a intenzivní péči. Praha: Karolinum, 2013. 386, viii s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 978-80-246-2197-5.

SEVERA, Josef. Řízení rizik a moderní interní audit [online]. 28. května 2004. [cit. 2021-01-20]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/354555-Rizeni-rizik-moderni-interni-audit-kraj-vysocina.html>.

SCHNEIDEROVÁ, Michaela. Perioperační péče. Praha: Grada, 2014. 368 s. Sestra. ISBN 978-80-247-4414-8.

SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, c2006. 296 s. Expert. ISBN 80-247-1667-4.

SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích. 3., rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, c2010. 354 s. Expert. ISBN 978-80-247-3051-6.

SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. 483 s. Expert. ISBN 978-80-247-4644-9.

ŠAMAJ, Martin. Krizový management ve zdravotnictví. Management rizik. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016. 92 s. ISBN 978-80-244-5086-5.

ŠEJDA, Jan, Zdeněk ŠMERHOVSKÝ a Dana GÖPFERTOVIČ. Výkladový slovník epidemiologické terminologie. Praha: Grada, 2005. 120 s. ISBN 80-247-1068-4.

ŠENOVSKÝ, Michail a Vilém ADAMEC. Právní rámec krizového managementu: management záchranných prací. 2. aktualiz. a rozš. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007. 97 s. SPBI Spektrum. Červená řada, 39. ISBN 978-80-86634-67-8.

ŠPATENKOVÁ, Naděžda. Krize: psychologický a sociologický fenomén. Praha: Grada, 2004. 129 s. Psyché. ISBN 80-247-0888-4.

ŠUPŠÁKOVÁ, Petra. Řízení rizik při poskytování zdravotních služeb: manuál pro praxi. Praha: Grada Publishing, 2017. xxiii, 260 s. ISBN 978-80-271-0062-0.

THE AUSTRALIAN COUNCIL ON HEALTHCARE STANDARDS. Risk Management and Quality Improvement Handbook. 3. vyd. Sydney: Australian Council on Healthcare Standards, 2013. 81 s. ISBN 978-1-921806-46-9.

TUČEK, Milan a Alena SLÁMOVÁ. Hygiena a epidemiologie pro bakaláře. V Praze: Karolinum, 2012. 214 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 978-80-246-2136-4.

Usnesení vlády České republiky ze dne 16. října 2020 č. 1049 o přijetí krizového opatření.

VORLÍČEK, Jiří, Jitka ABRAHÁMOVÁ a Hilda VORLÍČKOVÁ. Klinická onkologie pro sestry. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 448 s. Sestra. ISBN 978-80-247-3742-3.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti), ve znění pozdějších předpisů.

ZEMAN, Petr. Česká bezpečnostní terminologie. Výklad základních pojmů. Brno: Ústav strategických studií Vojenské akademie v Brně, 2002. 113 s.

ZUZÁK, Roman a Martina FEJFAROVÁ. Krizové řízení podniku. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. 253 s. Expert. ISBN 978-80-247-3156-8.

5. Seznam příloh

Příloha 1 Nákaza onemocněním covid-19 ve zdravotnictví

Příloha 2 Rešerše právních předpisů

Příloha 3 Poskytování OOP ve zdravotnictví

Příloha 4 Praktické zásady používání OOPP

Příloha 5 Covid-19 Nemoc z povolání

Příloha 6 Průzkum v českých nemocnicích

Příloha 7 Výsledky průzkumu 1 – řízení rizik

Příloha 8 Výsledky průzkumu 2 – používání OOPP